

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA		Letna naročnina, Italija	Lir 32.000
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177		Letna inozemstvo	Lir 50.000
PODUREDNIŠTVO		Letna inozemstvo, USA dol.	35
34135 Trst, Vicolo d. Rose, 7 - Tel. 414646		Poštno čekovni račun:	štev. 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 26 (1955)

Gorica - četrtek, 25. junija 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

Božič naj bo dela prost dan Litva - 600 let zvesta Bogu in Cerkvi

Sv. Ema nas združuje

Slovenska pokrajinska škofovska konferenca je na seji v Kopru 10. novembra lani ponovno obravnavala vprašanje Božiča kot dela prostega dne in nato naslovila vlogo na komisijo SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi. Verski tednik »Družina« je v št. 25 od 21. junija to vlogo objavil. Zdi se nam primerno, da jo v izveščku objavimo tudi mi. Naj še omenimo, da je v Evropi Božič delovni dan samo v Sovjetski zvezi, Romuniji, Bolgariji in Albaniji. Povsod drugod ga praznujejo.

Pokojni pisatelj Bojan Stih — pravijo slovenski škofje — je zapisal v začetku leta 1985: »Reči moram, da nikoli nisem razumel, zakaj smo ukinili in prepovedali božične praznike. Božič, ki smo ga v letih narodnoosvobodilnega boja praznovali in doživljali kot nekaj, kar je lepo, domače in ljubeznivo. Doživljali smo ga kot mir na zemlji, kot srečo in dobro voljo, ki naj pride med ljudi... Zdaj premišljujev in ugibam, kaj je bilo slabega v Božiču, da ni več dovoljen in zaščen.«

Slovenski škofje smo v februarju 1984 pripravili vlogo na republiško konferenco Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL) Slovenije, v kateri smo se hoteli zavzeti za Božič kot dela prost dan v SR Sloveniji. V zasebnem pogovoru je takratne predsednik Komisije SRS za odnose z verskimi skupnostmi Dušan Šinigoj ljubljanskemu nadškofu izjavil, da bi bila v tedanjem trenutku taka vloga neprimerna in bi imela verjetno ravno nasprotni učinek. Tako vloga ni bila odposlana.

17. novembra 1984 je jugoslovanska škofovska konferenca poslala vlogo iste vsebine zaradi Božiča na predsedstvo SFRJ v Beogradu. Nanjo je odgovoril 25. februarja 1985 član Zveznega izvršnega sveta in predsednik Komisije za odnose z verskimi skupnostmi Ante Sučić. V odgovoru je rečeno, da je praznovanje Božiča popolnoma svobodna privatna zadeva vseh občanov. Zaradi več različnih verskih skupnosti pa da ni mogoče dovoliti Božiča kot dela prostega dneva, češ da bi bila s tem kršena enakopravnost različnih verskih skupnosti.

Slovenski škofje se nočemo spuščati ne v argumentacijo, s katero zvezni izvršni svet zavrača vlogo jugoslovanske škofovske konference, ne v reševanje vprašanja na jugoslovanski ravni. Mnenja pa smo, da so se razmere v SR Sloveniji v zadnjih letih, posebno pa še v letu 1986 v javno debato o praznovanju Božiča tako zelo spremenile, da je vsaj za SR Slovenijo umestno vprašanje postaviti znova in ga v vsej odkritosti in v duhu medsebojnega razumevanja nujno reševati.

Po osvoboditvi od leta 1945 do 1952 se je Božič obhajal kot dela prost dan, kot to navaja odredba o dela prostih dnevih v SR Sloveniji od 23. marca 1948. Pravno je bil Božič ukinjen z odredbo vlade SR Slovenije 16. aprila 1953 brez navedbe razlogov.

Med slovenskim narodom je praznovanje Božiča globoko ukoreninjeno. Božič je bil pri nas in je še danes najbolj ljudski praznik. Poleg verskih prvin je že od nekdaj vseboval tudi vrsto čisto človeških poudarkov, ki so za našo družbo tudi v sedanjosti odločilnega pomena, kot npr. sožitje v družini in družbi, pomen otroka in življenja, mir med ljudmi in podobno. Zato more vsak človek v praznovanju Božiča najti svoje mesto, kar je za našo družbo, ki je nazorsko pluralistična, velikega pomena.

Praznovanje Božiča je danes razširjeno daleč po svetu, tudi zunaj meja krščanskega sveta kot znamenje človečnosti in kot izraz kulturne dediščine velikega dela človeštva. Tudi v socialističnih državah, kjer je Cerkev ločena od države (Madžarska, Češkoslovaška, Nemška demokratična republika, Poljska), je Božič dela prost dan in tako praznik vseh občanov.

Razglasitev Božiča kot dela prostega dne bi poglobila zaupanje vernih v vodstvo naše družbe in na svoj način omajala mnenje o njeni proticerkveni usmeritvi.

Verni bi laže doumeli, da so v naši družbi enakopravni in da so njihove pravice zagotovljene, saj jim je bila z odpravo Božiča kot dela prostega dneva odvzeta možnost primernega praznovanja njihovega najljubšega praznika.

Naši izseljenci in zdomci, ki ravno za Božič v posebno velikem številu prihajajo na obisk v domovino, se čutijo prizadete in prikrajšane, ker zaradi delovnega dneva ne morejo s svojci praznovati Božiča, kakor bi radi. Ne more nam biti vseeno, kaj izseljenci in zdomci v tujini pripovedujejo in pišejo o razmerah v naši domovini.

Na ozemlju SR Slovenije je sorazmerno majhno število pravoslavnih in pripadnikov nekrščanskih verstev. Tudi veliko število neverujočih ima nedvomno iz spoštovanja do svojih vernih prednikov in sorodnikov razumevanje za izročilo praznovanja Božiča. Prepričani smo, da bi velika večina z razumevanjem in odobravanjem sprejela novo uredbo, kot to dokazuje anketa 1986.

Ta anketa je pokazala kot je razvidno iz sobotne priloge »Dela« od 7. julija 1986, str. 27, da ob 79 % Slovencev, ki so na anketo odgovorili, praznuje Božič kot verski praznik 43 %, 36 % pa kot tradicionalni družinski praznik. Tistih, ki želijo, da bi bil Božič dela prost dan, je 59 %. Tako visok odstotek ljudi pa bi morala, pravi prof. dr. Zdenko Roter, upoštevati tudi politika, ki odloča o tem.

Slovenski škofje smo prepričani, da je ob dobri volji mogoče najti zadovoljivo rešitev, da bi bil Božič dela prost dan na ta ali oni način, morda celo brez posebnih težav v okviru novoletnih praznikov. Nikomur nečemo vsiljevati verske vsebine božičnega praznika. Želimo le, da bi v naši družbi, kjer tako zelo poudarjamo enakopravnost vseh občanov, tudi verni imeli možnost za praznovanje Božiča.

„Krivde“ Staneta Kavčiča

Revija Naši razgledi z dne 15. maja pri naša dobro razlago, zakaj so odstranili Staneta Kavčiča. Prezgoda je opazil in opozarjal na napake socializma, ki jih drugi odgovorni voditelji niso videli, zato so ga smatrali za sovražnika nove stvarnosti.

»... Kavčič je že takrat opozarjal na nerešene probleme v medrepubličkih in mednarodnih odnosih v Jugoslaviji, na nerešena vprašanja družbene lastnine in odnosa delavcev do te lastnine, na potrebo prestrukturiranja gospodarstva itd. To so problemi, ki so dobro desetletje pozneje do temelja pretresli vso državo in jo še pretresajo, ker se niso začeli reševati pravočasno. Kavčičeva krivda je bila v tem, da jih je opazil prezgoda, že v času, ko jih je lahko opazil le nasprotnik socializma, in je na ta način po merilih veljavne politične nauka »objektivno« prešel na pozicijo nasprotnikov: zato je moral oditi.

Problemi, na katere je opozarjal, niso bili v skladu z idejnopolično vizijo poti v socializem, kakor so jo nekoč naslikali ideologi marksistično-leninističnega tipa socializma. Za to vizijo je bistveno, da avantgardna partija delavskega razreda pride na oblast, odstrani »izkoriščevalski razred« oziroma izpodreže njegove korenine, tj. njegovo materialno osnovo (z nacionalizacijami, konfiskacijami in razlastitvami) in s tem odpravi temelje, na katerih se porajajo vsakovrstni družbeni antagonizmi (politični, gospodarski, nacionalni, verski, idejni, itd.). S tem so vsi stari in klasični družbeni problemi praktično rešeni. Začenja se aktivna graditev socializma na novih družbenih osnovah; to graditev vodi ista politična avantgarda, ki je osvojila oblast, in je za stalno legitimirana za to vodstvo, ker razpolaga z znanstvenimi spoznanji tudi glede končne podedbe socializma in glede poti, ki peljejo do njega.

V nedeljo 28. junija bo sv. oče v baziliki sv. Petra razglasil za blaženega msgr. Jurgisa Matulaitisa, »ki se je — po papeževih besedah — nesebično trudil za dobrobit Cerkve in zveličanje duš, pri čemer je moral premagati številne in hude težave«. Obenem bo sv. oče ob tej priložnosti proslavil 600-letnico pokristjanjenja Litve.

POSEBNO APOSTOLSKO PISMO

V zvezi s tem je bilo v petek 19. junija objavljeno posebno apostolsko pismo, ki nosi datum 5. junija. V njem omenja Janez Pavel II. litvanskega velikega vojvodo Jogaila, ki se je leta 1386 dal krstiti skupaj s svojim ljudstvom in prejel kraljevsko krono iz rok poljske kraljice Hedvike. S tem krstom se je litvanski narod vključil v veliko družino evropskih krščanskih narodov in postal deležen novih življenjskih moči, kar je prišlo nato do izraza v kulturi, umetnosti in družbenih strukturah.

Cerkev se je poistovetila z Litvo in tako so se Litvanci v vseh težkih urah in v vseh obdobjih svoje 600-letne zgodovine oklepali Cerkve, »ki je znala ostati ves čas zvesta svojemu poslanstvu«. Tudi danes prav ona skupaj z družino ohranja velike človečanske in krščanske vrednote kot so svoboda vesti, dostojanstvo osebe, izročila prednikov in moralne energije.

Bili so škofje in duhovniki, redovniki in redovnice, katehisti in preprosti verniki, ki so šli skozi ponižanja, zapostavljanja, trpljenje, izgnanstvo, ječe, pregnanje, kazenska taborišča in celo mučniško smrt, ter s tem pričali za Gospoda.

Na koncu se papež obrača na Boga, da blagoslovi in ohrani delo svoje milosti. Naj izlije na svoje otroke svojega Duha, duha resnice in tolažbe, da bodo tudi v tem času rodovitne priče vstajenja. Naj tudi čuva mladino, da bo močna in čista,

Čeprav prihaja ob tej graditvi od časa do časa ponovno do neljubih pojavov v družbi, ki odstopajo od predvidenega vzorca, to nikakor ne more biti signal, ki bi kazal na to, da bi utegnili biti na napadni poti. Gre lahko le za delovanje sovražnikov socializma, predvsem razrednega sovražnika, ki ve, kaj hoče, in zavestno deluje proti socializmu; gre lahko tudi za druge elemente, ki subjektivno morda niso sovražniki socializma, objektivno pa so zavezniki razrednega sovražnika.

V takih primerih smo pogosto z najvišjega mesta slišali pomirjalno zagotovo, izraženo z arabsko prispodobo, po kateri psi lajajo, karavana pa koraka mirno in dostojanstveno dalje. Stvari so jasne: če imamo na svoji strani oblast in znanost, razen tega pa še dragocene izkušnje prve socialistične dežele, ki se je morala dolgo časa otepati s podobnimi pojavi in težavami, lahko z vso zanesljivostjo korakamo po začetni poti in nas ne smejo motiti dogajanja, ki odstopajo od predvidenega vzorca.

Svet je treba spreminjati v skladu z vizijo, ne pa se mu prilagajati pod pritiskom okoliščin; treba je odstranjevati neustrezna dejstva in pojave, ne pa jim podlegati; podobno velja tudi za ljudi, ki opažajo take neustrezne pojave in mislijo, da jih je treba vračunavati v kalkucije, ki naj bi bile temelj bodoče politike. Tudi ti morajo biti odstranjeni...»

In zato je moral iti tudi Stane Kavčič.

Novi svetniki

Sv. oče bo še letos razglasil številne blažene za svetnike. Gre za 67 vietnamskih in 16 japonskih mučencev. Med svetnike bo prištel tudi zdravnik blaženi Giuseppe Moscati, ki ga je razglasil za blaženega papež Pavel VI.

Stolnica v Vilni, spremenjena v umetnostno galerijo

polna upanja v svojih srcih, zvesta veri svojih očetov, vedno pripravljena, da se ji velikodušno odzove in preda.

SLANA SOVJETSKEGA BREZBOŠTVA

Litva je bila do razkosanja Poljske leta 1787 povezana s poljsko državo z enotno kraljevsko krono. Nato je prišla kakor del Poljske pod carsko Rusijo. Leta 1918 je postala kot dve drugi baltičski državi Letonija in Estonka neodvisna. A za ceno velike žrtve: Poljski je morala odstopiti južni del z glavnim mestom Vilnius (Vilno). Leta 1940 jo je zasedla Sovjetska zveza v skladu s proslulim dogovorom Ribbentrop-Molotov. Od tedaj je ena sovjetskih držav, čeprav še danes Vatikan in ZDA te priključitve ne priznavajo.

V sovjetskem imperiju, zgrajenem na brezboštvu, je Litva edina od 16 držav, v kateri je 80 % prebivalcev (teh je tri milijone) katoličanov. Zato je za sovjetski režim katoliška vera vir narodnega osveščanja in vidi v širjenju ateizma neke vrste samooobrambo. Moskva se boji verskega življenja, kajti to lahko prerese v antisovjetsko razpoloženje. Zato odločno zavrača vsako misel, da bi lahko sedanjí papež Litvo obiskal.

Že leta 1984 je Janez Pavel II. izrazil željo, da bi potoval v Litvo. Tedaj je litvanski narod proslavljajal 500-letnico smrti sv. Kazimira, poljskega kraljeviča, ki je umrl, komaj 26 let star, 4. marca 1484 v Vilni ter je kasneje postal zavetnik Litve. Prav stolnico sv. Kazimira v tem mestu je ateistična oblast spremenila v umetnostno galerijo, v njej pa stoji napis, da se je Cerkev te stolnice posluževala za svojo protisovjetsko propagando.

Prav borba proti veri je vodila do zaprtja številnih cerkev, aretacije več duhovnikov, obtožbenih podtalnega delovanja in izгона apostolskega administratorja Vilne msgr. Steponavičiusa na deželo, kjer živi že 25 let. (Verjetno je on tisti kardinal »in pectore«, ki ga je sedanjí papež naznanil v kardinalskem konzistoriju leta 1979). Kljub vsemu preganjanju Cerkve pa je v Litvi še vedno 630 svetišč odprtih bogoslužju, aktivnih je 677 duhovnikov, v edinem semenišču v Kaunasu pa študira 130 bogoslovcev.

Papež Janez Pavel II. je ponovno izrazil svojo željo obiskati Litvo ob svojem zadnjem obisku Poljske, ko je na grobu sv. Hedvike v Krakovu dejal: »Tako močno sem si želel prav letos, ko naši litvanski bratje, sotvorci svoje in naše skupne zgodovine, v Vilni in v vsej državi praznujejo 600-letnico krsta svojega ljudstva. Ko mi že ni dano biti med njimi to jubilejno leto, sem toliko bolj hvaležen božji Previdnosti, da sem tu ob srcu naše kraljice, sv. Hedvike« (ki se je poročila z litvanskim velikim vojvodom, op. ur.).

J. K.

Papež v Bellunu

Bellunski škof Maddeo Ducoli je napovedal, da bo sv. oče v nedeljo 12. julija obiskal Belluno, rojstno škofijo svojega prednika Janeza Pavla I. Ob tem bo šel tudi v Vajont, kjer bo molil za žrtve strašne nesreče iz leta 1963, ko je velik zemeljski plaz potisnil ogromne količine vode iz umetnega jezera v dolino in povzročil smrt dva tisoč ljudi.

Potrpežljivost ima tri stopnje: prva je, ne upreti se božji volji, ko trpiš; druga je, ne tožiti, ko te zadene križ; in tretja: prenašati ga z veseljem.

Tragična resnica vetriniske tragedije

Spet se spominjamo obletnice, ko je pred 42 leti prišlo do enkratnega nepovrnjivega in groznega rododora. Pri slovenskem narodu, ki ga ni niti za dva milijona, je številka 11.700 domobrancev in tri tisoč civilistov zares zastrašujoče visok odstotek. Teh štirinajst tisoč in več žrtev je še vedno nezacepljena rana v narodovem organizmu. In še bodo potrebna mnoga desetletja, da bo spomin na to moreče obdobje iz zgodovine našega naroda nekoliko zbledel.

DVA RODOMORA

V ruskem Katynu je sovjetska armada leta 1940 zajela in potem pobila štirinajst tisoč poljskih častnikov in podčastnikov. S krogami v tilnik so takrat, po podpisu pakta med Hitlerjem in Stalinom, obračunali Rusi s Poljaki, ki niso mogli pristati na to, da sta si taka krvoloka, kakršna sta bila Hitler in Stalin, med sabo razdelila njihovo domovino. Velik rododora je bil to. Vendar to je bil narod s tedaj 34 milijoni ljudi in njihovih štirinajst tisoč ni bil tak genocid kot slovenskih štirinajst tisoč. In da je bila ironija usode še večja, je na poboj poljskih častnikov opozoril svet nihče drug kot nemški Führer sam, ko so njegove prodirajoče armade odkrile ta množični grob.

Takrat, v tistih okoliščinah, so tudi zavzniki imeli interes, da se ta resnica zamolči. Celotno več: te žrtve so naprtili Nemcem, ker je takrat veljal le Hitler za »legalnega« krvnika.

Ce torej primerjamo ta dva rododora: pobitje domobrancev in poljskih ujetnikov, vendarle vidimo, da so drugega zagrešili tujci, in to v vojnem stanju, prvega pa lastni bratje po končani vojni.

DEJSTVA IN DOKUMENTI

Oglejmo si zdaj, kaj pravijo dejstva in dokumenti o dogajanju v zvezi s predajo in pobojem razorožene slovenske narodne vojske:

1. Domobranstvo ali Slovenska narodna vojska se je predala Angležem na Koroškem in jih pri tem zaprosila, da se z njo postopa v smislu haške konvencije o vojnih ujetnikih. To še zlasti zato, ker je bila Slovenska narodna vojska idejno politična in obenem narodna vojska.

2. Slovenskim partizanskim enotam so jo izročili Angleži z ukano, da jo pošiljajo v Italijo, nekaj tednov po končani vojni. Oglejmo si v zvezi s tem nekaj dokaznega gradiva:

a) - BBC je januarja 1984 po radiu objavila pričevanja, ki so jih posredovali izvedenci za dogodke ob koncu druge svetovne vojne na Koroškem. V oddaji BBC so sodelovali strokovnjaki: Synch, Q. Tusa, A. Aldington in Nicolson. Q. Tusa je najprej prebral dokument, ki ima datum 15. maj 1945 in v katerem poveljnik angleških zasedbenih sil na Koroškem izjavlja:

»Pristajam, da bom takoj, prej kot mogoče, poslal v Jugoslavijo vse Hrvate, ki so na teritoriju 5. angleškega korpusa.«

b) - Nato je Q. Tusa navedel dokument z dne 17. maja 1945, v katerem je poveljnik angleških sil na Koroškem zapisal:

»Vse osebe jugoslovanske narodnosti, ki se nahajajo na teritoriju 5. korpusa, bodo izročene Titovim silam prej kot bo mogoče... Te jugoslovanske protikomunistične formacije bodo takoj razorožene in jim ne bo sporočeno, kam dejansko gredo.«

(To ustreza resnici, le da so Angleži domobrancem dejansko rekli, da gredo v Italijo. Op. V. L.)

c) - Nato je A. Aldington navedel dokument, ki ima datum 19. maja 1945 in ki ga je našel v angleškem arhivu. Iz tega dokumenta je mogoče razbrati, da je brigadir Toby Low zadevo pospešil. Omenjeni brigadir je imel 19. maja ob 11. uri pogajanja s Titovimi predstavniki, ki jih je vodil polkovnik dr. France Hočevnar, na katerih so se sporazumeli, da se Titove sile umaknejo s Koroške do 20. maja, v zameno pa bodo Angleži izročili Titu vse Jugoslovane, ki se nahajajo na teritoriju 5. korpusa. (Na Koroškem, op. V. L.)

Poveljnik 5. britanskega korpusa je nato rok umika Titovih enot podaljšal še za osem ur, da bi se lahko nemoteno umaknile.

PRICEVANJE DVEH PARTIZANOV

Te razgovore in pogajanja z Angleži pa opisuje tudi sam dr. Hočevnar v intervjuju za revijo »Mladina« št. 19, 23. maja 1986 pod naslovom »Izročitev kvinsingov so pripravili Angleži« (str. 26).

Na strani 28 pa »Mladina« v isti številki objavlja izjavo nekdanjega majorja OZNE, Zdenka Zavadlava, ki je bil zadolžen za spremljanje transporta izročeni domobrancev: »Vlak je bil zastražen s

pripadniki KNOJ-a. Pri prevzemu sem pregledal celoten vlak. Hudo podoben je bil nacističnim transportom v uničevalna taborišča; ujetniki niso bili preskrbljeni z vodo in hrano ter niso imeli možnosti, da bi opravljali fiziološke potrebe... V vlaku so bili deloma uniformirani domobranci, redki s čini, med njimi pa tudi civilisti: moški, ženske in otroci... Menim, da niso vedeli... (da se vračajo v Jugoslavijo, op. V. L.). Zato so bili hudo presenečeni in prizadeti, ko so se znašli pri nas... Vključ vednosti o takih izvensodnih usmrtitvah pa me je seznanitev z izvensodno obsodbo in usmrtitvijo domobrancev spravila v nezamevanje in začudenje vse do danes. Kot pravzaprav vojaška formacija v okviru SS, (Slovenska domobranska vojska ne le, da ni nikoli bila »formacija v okviru SS«, marveč ji je dvakrat celo grozila resna nevarnost, da jo Nemci razorožijo. Ta nevarnost je tudi pogojevala razpito domobransko priasego, op. V. L.), ki je kapitulirala pred Angleži, so bili le vojni ujetniki.«

Tako Zdenko Zavadlav. Dr. France Hočevnar pa dopolnjuje, prav tako v isti številki »Mladine«, britanskega poveljnika in potrjuje, da so bili vrtni domobranci in civilisti, tisti »Judežev denar«, s katerim je britansko poveljstvo plačalo Tita, da se je umaknil s koroške »osvoboje slovenske zemlje«.

PRICEVANJE VRNJENEGA DOMOBRAŃCA

Ker sem bil tudi avtor tega članka sam vrnjen in izročen 29. maja 1945, v sklopu 2. polka Slovenske narodne vojske prek Pliberka in Dravograda v Slovenj Gradec, se v zvezi s tem spominjam nekaterih podrobnosti. V Slovenj Gradcu so nas namestili v šolo. Poklicali so mojega poveljnika, majorja Maksa Kunstlja na partizansko poveljstvo in od njega zahtevali, da naredi seznane svojih vojakov ter nas razdeli v tri kategorije. V prvo skupino je moral uvrstiti vse oficirje in podoficirje, v drugo vse vojake ter pri vsakem navesti, koliko časa je bil domobranci vojak, od kje je doma in v kateri enoti je služil. V tretjo skupino pa naj uvrsti vse mladotletnike (do 16. leta starosti).

Ob tej priložnosti je poveljnik Kunstelj vprašal partizansko komando, kaj namestijo z nami napraviti, oziroma jih je naravnost vprašal, če nas bodo postrelili. Odgovorili so mu, da to nikakor ne, pač pa, da nas nameravajo poslati na Kočevsko obnavljati vasi, ki so propadale, opuste, odkar so se od tam izselili Kočevarji.

Treba je reči, da se niso povsem zlagali: Res so nas peljali v Kočevje, toda ne obdelovat slovensko zemljo, marveč jo poskropiti z našo krvjo, z našimi telesi pa napolniti okoliška brezna.

* * *

Naj navedem še nekaj odlomkov iz članka Otmarja Mauserja, ki ga je objavila »Ameriška domovina« 15. julija 1986, stran 5 in 6 in ima naslov: »Kdo bo sodil partizanskim vojnim zločincem?«

Avtor se najprej sklicuje na jugoslovanski kazenski zakon in pravi: »V 16. poglavju kazenskega zakona SFRJ 141. člen govori o umoru, uničenju rase, narodne ali verske skupnosti, torej genocida; 142. člen o vojnem zločinu zoper civilno prebivalstvo, 143. člen o vojnem zločinu proti ranjenecem in bolnikom in 144. člen o vojnem zločinu zoper vojne ujetnike.«

Nato O. Mauser v »Ameriški domovini« nadaljuje: »Ali niso komunisti to svojo »zakonodajo« kršili že v samem začetku svoje stalinistične revolucije, ko so samo v Ljubljanski pokrajini pobili prek dva tisoč civilnih oseb, predno je prišlo do kakšnega oboroženega odpora s strani protirevolucionarjev? Ali ni to proti členu 142 njihovega kazenskega zakona, ki govori o vojnih zločinih zoper civilno prebivalstvo?«

Kaj pa ranjenci na turjaškem gradu, ki so jih partizani pobili potem, ko so grad zavzeli? Tudi številni ranjenci na sanitetnem vlaku pri umiku na Koroško, ki so bili zajeti, so bili do zadnjega neusmiljeno pomorjeni. Ali ni to proti členu 143, ki govori o vojnem zločinu proti ranjenecem in bolnikom?...

Ali ni torej tudi to izvensodno množično pobijanje vrtnjenih domobrancev v Kočevskem Rogu in v Teharjah proti členu 144 jugoslovanskega kazenskega zakona, ki govori o vojnem zločinu zoper vojne ujetnike?«

Postaviti krivce tega rododora pred sodišče bi morala biti dolžnost tudi sedanjega sodstva v Sloveniji in Jugoslaviji. Seveda, če gre temu sodstvu in partiji, ki ga pogojuje, sploh še za kanček ugleda pred prevaranim ljudstvom!

VINKO LEVSTIK

OD TEDNA DO TEDNA

■ Veliko razburjenje med judovskimi krogi je povzročila vest, da bo avstrijski državni predsednik Waldheim 25. junija obiskal papeža. Kot znano, zlasti severno-ameriški Judje razpihujejo gonjo zoper Waldheima, da je sodeloval pri nacističnih zločinih, čeprav do sedaj niso doprinesli nobenega pravega dokaza. Vatikan je na to gonjo odgovoril, da papež sprejme vsakega državnika, ki prosi za sprejem. Vsekakor gre s strani judovskih krogov za izrazito vmešavanje v zadeve neke tuje države. Če je papež do sedaj sprejel predstavnike držav z različnimi ideologijami, res ni vzroka, zakaj ne bi sprejel tudi Waldheima, ki je skozi deset let uspešno načeloval glavnemu tajništvu Združenih narodov.

■ Sv. oče Janez Pavel II. je pretekli teden sprejel avstrijske škofo, ki so prišli v Rim na poročanje. V svojem nagovoru jih je spomnil, da »morajo gojiti in brniti edinstvo vere in cerkvene discipline ter vzgajati vernike v ljubezni do celotnega Kristusovega skrivnostnega telesa, ki je Cerkev«. Ker sta zadnji papeževi imenovanji dveh novih škofov (dunajski dr. Groer in pomožni škof istotam dr. Krenn) vzbudili v višjih cerkvenih krogih v Avstriji negotovanje, je papež škofo opozoril, da ima kot Kristusov namestnik na zemlji vso pravico izbirati nove škofo, kot to tudi določa novi cerkveni zakonik.

■ Tri dni se je pretekli teden mudil v Jugoslaviji sovjetski zunanji minister Ševarnadze. Svojim gostiteljem je izčrpno spregovoril o notranjih spremembah v Sovjetski zvezi. Dejal je, da v njegovi državi skrbno spremljajo tuje, tako tudi jugoslovanske izkušnje. Vsaka država ima svoje značilnosti in svojo razvojno pot, zato bi bilo posnemanje tujih izkušenj napaka. Sovjetski gost je imel tri dni razgovore z jugoslovanskim zunanjim ministrom Dizdarevičem, najprej v Beogradu, nato pa še v Dubrovniku. Dizdarevič je dejal, da pripisuje Jugoslaviji velik pomen prihodnjemu obisku sovjetskega voditelja Gorbačova, ki naj bi v Jugoslavijo prišel še letos.

■ Baskovski teroristi so v Barceloni izvedli krvav bombni atentat. V podzemeljski garaži veleblagovnice Hipercor so namestili z razstrelivom natrpan avtomobil, ki je nato eksplodiral. Pri tem je 18 oseb izgubilo življenje, več deset pa je bilo ranjenih. Ta atentat je eden najhujših, ki se je zadnja leta dogodil v Španiji. Hujši je bil le atentat na restavracijo »El Descanso« (Počitek) pri Madridu, kjer je aprila 1985 izgubilo življenje 18 ljudi. Predsednik vlade Felipe González je zaradi atentata takoj prekinil zasebni obisk v Braziliji in se vrnil v domovino, prebivalci Barcelone pa so priredili množično manifestacijo, v kateri so to nasilje obsodili.

Poljska Marija Goretti

Ob svojem zadnjem obisku Poljske je papež Janez Pavel II. 10. junija v Tarnovu razglasil za blaženo Karolino Kozka, ki je izgubila življenje v obrambi svoje dekliške časti.

Rodila se je 2. avgusta 1898 v preprosti kmečki družini kot četrta od enajstih otrok. Družina se je skromno prebivala skozi življenje, njeno veliko bogastvo pa je bilo izredno zaupanje v Boga.

Starši so bili člani Apostolata molitve in Bratovščine živega rožnega venca. Molitev, žrtvovanje in prava krščanska ljubezen so bili trije temelji te trdne poljske družine, skupna molitev hvalnic v čast božji Materi pa živo znamenje »domače Cerkve«. Njihova hiša je bila dom številnih srečanj, pogovorov in pobožnega življenja sovaščanov. Pod njihov krov so prihajali ljudje, da so skupaj brali Sveto pismo, življenjepis svetnikov in drugi verski tisk. Njihovo hišo so ljudje imenovali kar »cerkvica«.

Krajevni župnik je kmalu odkril, da je Karolina drugačna od drugih deklet. Tudi ob njegovi pomoči je zorela v duhovno trdno izoblikovano osebnost. Vse to jo je pripravljalo na tisti dan, ko jo je oboroženi ruski vojak odvedel v gozd, da bi se mu vdala. Z vso silo se mu je uprla in vojak jo je nazadnje besen pokončal s sabljo.

Obdukcija trupla je pokazala, da je ostala devica do smrti. Mučniško smrt si je izbrala kot največji dokaz svoje ljubezni do Boga. Umrli je stara komaj 16 let.

Težaven dialog

Predsednik nikaragovske škofovske konference kardinal Miguel Obando Bravo je med obiskom v ZR Nemčiji na tiskov-

Tebi, Mati, zaupamo vse človeštvo

Odrešenikova Mati, v tem, tebi posvečenem letu, te radostni imenujemo milostljiva. Bog Oče te je pred stvarjenjem sveta izbral, da bi v svoji previdnosti uresničil načrt odrešenja.

Ti, ki si verovala njegovi ljubezni in si bila pokorna njegovi besedi!

Božji Sin te je hotel imeti za Mater, ko se je učlovečil za odrešenje človeka. V nerazdeljenosti svojega srca si ga pokorna sprejela. Sveti Duh te je ljubil kot svojo božjo nevesto in te napolnil s posebnimi darovi.

Ti si se učljivo pustila oblikovati njegovemu skriteму in močnemu delovanju.

Na predvečer tretjega krščanskega tisočletja ti zaupamo Cerkev, ki te priznava in imenuje svojo Mater.

Ti, ki si ji na zemlji predsedovala na poti vere, tolaži jo v težavah in preizkušnjah, naredi, da bo v svetu vedno bolj učinkovito znamenje in orodje zaupnega združenja z Bogom in edinstvi vsega človeškega rodu.

Tebi, o Mati vseh kristjanov, na poseben način zaupamo ljudstva, ki v teku tega Marijinega leta praznujejo šeststoletje tisočletnice sprejetja evangelija.

Njihova dolga zgodovina je globoko zaznamovana z vdanostjo tebi.

Milostno se ozri nanje in daj moči vsem, ki trpijo zaradi vere!

Tebi, Mati narodov, tebi zaupno izročamo vse človeštvo z vsemi njegovimi strahovi in upi.

Ne pusti jih brez luči in prave modrosti! Vodi jih v njihovem iskanju svobode in pravice za vse ljudi!

Usmerjaj njihove korake na pota miru! Naredi, da vsi srečajo Kristusa — pot, resnico in življenje!

Podpiraj, o Devica Marija, našo pot vere in izprosi nam milost večnega zveličanja!

O dobrotljiva, o milostljiva, o sveta Mati božja in naša Mati Marija!

JANEZ PAVEL II

Papeževa »molitev za Marijino leto« nam nudi tudi nekatere pomembne misli, ki so vredne našega razmišljanja, ker se okrog njih plete vse naše krščansko in človeško bivanje:

— kot Marija smo tudi mi poklicani in vključeni v večnostni božji načrt odrešenja, ki pomeni dovršitev in srečo človeštva in vsega stvarstva;

— živi udje Cerkve smo in odgovorni smo zanjo, da bi bila ob pragu tretjega tisočletja čim prepričljivejše znamenje združenosti z Bogom in edinstvi vseh ljudi;

— živeti moramo iz svojih tisočletnih krščanskih korenin, ki so tudi nas Slovence ohranjale v naši narodni samobitnosti in enkratnosti;

— sredi človeštva smo, deležni njegovih strahov in upov, poklicani, da kot kristja-

ni podpiramo vsakršno iskreno prizadevanje za mir, pravičnost in medsebojno sodelovanje pri reševanju perečih skupnih problemov.

To je nekaj »mejniov« na naši poti vere, na kateri nas spremlja in naj nas posebej v tem jubilejnem letu podpira naša nebeška Mati.

Ponovitev oratorija Avgusta Ipavca

»AMOR VINCIT«

bo v nedeljo 28. junija ob 20.30 v cerkvi sv. Frančiška Asiškega, ul. Giulia v Trstu. To pot nastopi v okviru oratorija, kakor naslednji dan v Ljubljani, tudi mladinski zbor »Vesela pomlad« z Opčin.

Vabila so na voljo v Tržaški knjigarni, ul. sv. Frančiška 20, v knjigarni Fortunato in pri ss. pavlinkah na Korzu v Trstu ter v Katoliški knjigarni v Gorici. Vsem zainteresiranim priporočamo, da si knjižice pravočasno oskrbijo.

* * *

Mladinski zbor »Vesela pomlad« z Opčin je bil ustanovljen kot otroški zbor leta 1978, leta 1983 se je spremenil v mlajši mladinski zbor, tri leta pa deluje kot mladinski zbor. Nastopal je doma in drugod po deželi. Gostoval je tudi že pri slovenskih izseljencih. Nastopil je med drugim v Rimu, Celovcu, Zürichu, Liechtensteinu, Parizu, Berlinu, Stockholmu, Göteborgu in Malmöju. Udeležuje se tudi mladinske revije zborov v Zagorju ob Savi. Zbor je ustanovil in z navdušenjem ter požrtvovalnostjo vodi salezijanski duhovnik Franc Pohajac.

Jezuitski red

Meseca aprila je bil pri slovenskih jezuitih v Ljubljani na obisku vrhovni predstojnik p. Peter Hans Kolvenbach. Pri razgovoru je povedal, koliko članov ima jezuitski red in sicer 25.300, od teh 18.000 duhovnikov, 3.000 bratov, 3.000 bogoslovcev in nekaj več kot tisoč novincev.

V tem številu niso vštet tisti redovniki, ki živijo tajno v komunističnih deželah. Sedaj živi dve tretjini jezuitov v Evropi in Severni Ameriki, ena tretjina pa v Tretjem svetu. Med mladimi pa je ravno obratno: dve tretjini v Tretjem svetu in ena tretjina v Evropi in Sev. Ameriki.

Manjša se število redovnih bratov. Med 1.070 novinci je samo 60 novincev bratov. To pa ni samo jezuitski problem. Po koncilu je v vseh redovih skupaj število bratov padlo za 43 %.

Jezuitska družba ima po svetu več kot 2.000 šol, kolegijev, univerz. Danes število šol ne narašča, pač pa je vedno večje število šol v Južni Ameriki, ki se imenujejo »Fe y Alegria« (Vera in veselje), katere so namenjene revnim. Prav tako se zmanjšuje število jezuitov, ki delajo na področju šolstva in vzgoje.

Vrhovni predstojnik je povedal še, da obstaja v Južni Ameriki težava tudi v prizadevanju za pravičnost, ker jezuiti radi nekateri na oblasti obtožujejo marksizma že samo zato, ker delajo za revne!

Sudan naj bi postal muslimanski

Kartumski nadškof Gabriel Zubeir Wako je kritiziral vedno večje prizadevanje sudanske vlade za islamizacijo države. Čeprav ministrski predsednik Sedek el Mahdi že dolgo obljublja, da bo ukinil leta 1983 uvedeno strogo koransko pravo, ostaja le pri obljubah. Kdor ni musliman, ga v naraščajoči državi za nenormalnega in ga komaj trpijo. Vlada hoče, da bi vsi družbeno zavzeti državljani bili muslimanske vere. Zaenkrat je muslimanov 68 odstotkov prebivalcev, deset odstotkov pa kristjanov. Sudanski jug pa je skoraj popolnoma krščanski in animističen, to pa je bil tudi eden glavnih razlogov za državljansko vojno. »Muslimani imajo zelo obsežen načrt: do konca tega tisočletja naj bi bila muslimanska vsa Afrika južno od Sahare,« meni nadškof Wako.

V deželi negotovosti in kaljenja vere

Salezijanec Danilo Lisjak, doma iz Sakside pri Dornberku na Vipavskem, deluje od lani dalje v srednjeafriški državi Ruandi. V pismu, ki ga objavljamo, opisuje svoj obisk pri svojih redovnih sobratih, misijonarjih Gustiju Horvatu in Jožetu Mlinariču v Burundiju.

Imel sem priložnost ponovnega obiska — zadnjega — sobratov Jožeta in Gustija tu v Burundiju, le dobrih 60 km od mojega Butare v Ruandi. Sobrata sta me zadržala štiri dni, da se pomenimo o bodočnosti in tudi napišemo skupne predloge predstojnikom. Imela sta opravke v glavnem mestu in tako smo vsi trije že drugi večer tukaj na obali jezera Tanganike, v hiši sester, ki nudijo prenočišče vsem duhovnikom, redovnikom in redovnicam.

Sredi mestnega vrveža je oaza bratstva, krščanske domačnosti in pritišanege veselja. Kajti pravega veselja več ni. Vse se vrti okrog vprašanja: »Kdaj tebi poteče vizum?«, »Koliko časa boš še tukaj?«, »Kam potem?«, »Ti pa še tukaj?«, »Kaj se niste odšli, ne odlašajte, ker je zelo nevarno.«

Tako se nas je danes zbralo vsaj 40 ob odhodu (ura je pet popoldne) starejšega (70 let) belega očeta, Francoza. Celo škof iz Ngozija je prišel. Ko je veliki jumbo Air France že pohitel med oblake, se mi je utrla misel: »Glej, vse življenje je pustil tukaj in sedaj za "Bog lonaj" je dobil "diplomo" za odhod.« Klotu hvala! Pa sem takoj pomislil tudi na gospoda Majcena, ki je ob odhodu iz Vietnamu dobil podobno "diplomo". Zgodovina se je preselila v Burundij, da ubere iste korake in skoraj gotovo tudi podobne posledice, ki jih je že moč izkusiti.

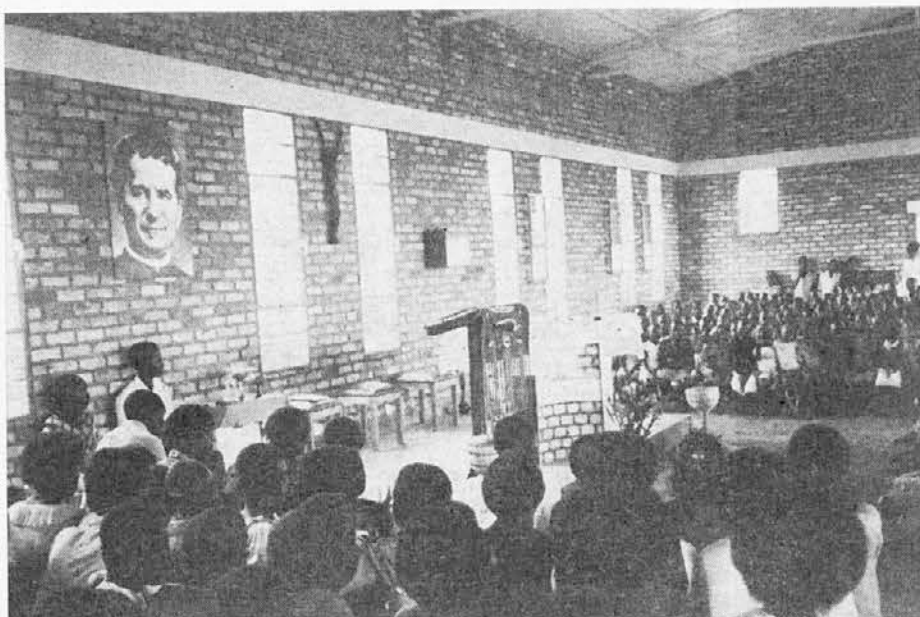
136. psalm pri večerhah me je prignil k peresu: »Ob rekah babilonskih smo sedeli in se jokali, spominjajoč se Siona. Na vrbe smo obesili svoje citre... Kako naj pojemo v deželi pregnanstva, kako naj bomo veseli?«

Po jutranji maši pa kar ni bilo konec pesmi zahvale, upanja in vere. Ali je vse potrebno?, saj je misel sledila druga drugi. Kaj si lažil v vse te nevarnosti boleznih in vse mogočih in nemogočih nadlog, da ti na koncu dajo brco? Če bi vse to vedel, ali ne bi raje ostal v varnem zatišju domovine in prenašal težo evangelizacije med brati in sestrami rodne jezika. »Tisti, ki sejejo v trpljenju, žanjejo med veseljem petjem« (ps. 125). Prišel bo tudi ta dan vesele žetve, le da bo vse to storil nekdo drug. Takšne so zakonitosti božjega kraljestva.

Te in podobne misli so me »nadlegovale«, ko sem motril sklep dela našega Jožeta in Gustija in mnogih drugih redovnikov in redovnic, ki se čez nekaj dni poslovijo iz Burundija, kjer so pustili seme evangelija. Belih očetov je bilo 250, danes jih je samo še 18. Čez kakšen mesec ne bo nobenega. O drugih bi lahko rekli podobno. Stresi prah s sandalov in pojdi naprej, je Jezusovo priporočilo! Potrebno se bo roditi za novo deželo, čeprav bo mogoče noč bolečin pustila marsikomu bolečo rano v srcu. Moč božjih načrtov, nam težko zaznatnih, je hotela takšnih posegov.

Položaj za Cerkev je v Burundiju iz dneva v dan hujši. Za kamufložo je predsednik države spustil iz zavora pred Veliko nočjo vse duhovnike. Starejši p. jezuit ni hotel oditi ven, ker ne ve razloga, zakaj je sploh prišel noter. Ob štirih vsako jutro, skupaj z drugimi zaporniki, obhaja evharistijo. »Bog me je hotel tukaj,« zatrjuje. »To je moj zadnji misijon.«

Rdeča propaganda razpihuje mržnjo do belcev, svojih dobrotnikov. Tako odhajajo tudi laični strokovnjaki, ki so kot koristni še vedno dobrodošli.

Notranjost cerkve v Butare, Ruanda. Ureditelj prezbitarija je že delo misijonarja Danila Lisjaka SDB

Vse to pa ne gane predsednika države, samodržca, ki s svojo 12 ali 15 % manjšino ob pomoči najsodobnejšega francoskega orožja (in verjetno še od koga drugega!) in komunikacijskimi zvezami kroti večino, ki so Hutu in ne Tutsi. Nepravilna krivca so našli v Cerkvi, ki naj bi spodbujala sovraštvo in hujšala teptane.

Kje najti zdravilo vsem tem rakastim obolenjem? Samo evangelij je to zdravilo, ki more vztrajno, učinkovito in brez stranskih negativnih učinkov odpomoči in zagotoviti celostno osvoboditev afriškega domačina. Zato ostaja še naprej trenutek Cerkve, kot krik v sili za rešitev dostojanstva vsakega človeka, pa naj bo to Hutu, Tutsi, Pigmejec ali še kdo drug.

In ne bežimo prehitro v Južno Afriko, kjer je moč kričati in protestirati proti nepravilni beli vladi s polnimi želodci in na ves glas. Kaj pa naj porečejo tisti številnejši, ki so že zdavnaj ugotovili, da morajo biti tiho in tudi v tej tišini trepetati ob strahu, da te lepega dne kdo od »vsemogočnejšev« ne pospravi s tega sveta. Edino iz semena evangeljske ljubezni, ki je stvariteljska božja ljubezen, raste

realno upanje, da naše oči nekega dne ne bodo več usmerjene na zunanost človeka, marveč bodo polne božje ljubezni gledale le na srce brata in sestre. S takšnim »orožjem« nas Gospod vsak dan pošilja na delo v vinograd narodov, kjerkoli bije srce človeka.

In prepričan sem, da bo tudi danes izgnani misijonar prinesel jutri zjutraj na pariško letališče »kovček« te božje ljubezni, ki je nihče nikdar več ne bo pogasil, saj jo bo zalivala hvala in priprošnja tolikih »malih bogatinov«, katerim jo je misijonar prižgal kot droben plamenček prave sreče.

Trije takšni »kovčki« bodo v rokah g. Jožeta, g. Gustija in s. Bogdane Kavčič prispeli tudi v slovensko domovino. Le Bog jih bo pravilno »potežkal«. Mi pa jim s hvala in vzklizmo: »Hvala vam, brata in sestra, da ste nas do zadnjega (do nemogočega) dostojno zastopali in pustili vidne sledove moči evangeljske osvoboditve na ljubljani burundijski zemlji. Naj ta vaš pogum še naprej utrjuje božja pomoč in plemenito srce božje Matere Marije!«

Izjava Slovenske skupnosti o volilnih izidih

Pokrajinski izvršni odbor SSK v Trstu je na svoji seji v sredo 17. junija obravnaval volilne izide na Tržaškem s posebnim ozirom na usmeritev slovenskih volivcev. Čeprav je za dokončno oceno potrebna sistematična analiza, vendar je že na osnovi splošnega pregleda mogoče ugotoviti, da so predčasne parlamentarne volitve našle Slovence strankarsko razcepljene, česar na žalost ni spremenila niti huda protislovenska gonja in na njej sloveče zavezništvo med PSI in Listo za Trst.

SSK je z utemeljenimi razlogi podpirala koalicijsko manjšino pod znakom Sardinske akcijske stranke, kar ji je med drugim omogočilo, da je aktivno posegla v volilno kampanjo, ki jo je pri nas — kot rečeno — označevala nepojmljiva protislovenska in protimanjšinska gonja nasploh.

Čeprav ni dosegla tistih rezultatov kot na zadnjih parlamentarnih volitvah 1983 (ki so bile istočasno z deželnimi in je SSK na njih nastopila s lastnim znakom), pa je povsem dosegla svoj glavni cilj, pri skrbeti si prijatelje, ki bodo v parlamentu podpirali njene zahteve in še zlasti ono po pravični zakonski zaščiti z vložitvijo njenega zakonskega osnutka. Lista Sardinske akcijske stranke je namreč izvolila dva poslance (enega več) in enega

senatorja, Union Valdotaïne pa enega poslance in enega senatorja.

Pokrajinski izvršni odbor SSK je nadalje začel razpravo o negativnih posledicah (oz. za nekatere o velikem uspehu) protimanjšinske gonje, katere osrednje gibalno je bilo in ostaja zavezništvo med PSI in Listo za Trst in ki bo po napovedih nacionalističnih krogov v Rimu še zaostrolo nasprotovanje zaščiti pravic Slovencev. Zato SSK skrbno proučuje stališča strank in gibanj do slovenske problematike v luči volilne kampanje in tej sledečih volilnih izidov, da zavzame do njih primerno stališče.

■ Na povabilo predsednika slovenske vlade Dušana Šinigoja se je v Sloveniji mudila od 19. do 24. junija na prijateljskem obisku delegacija kitajske province Sečuana ter s tem vrnila obisk predstavnikov izvršnega sveta Slovenije in slovenskih gospodarstvenikov na Kitajskem lani. Gostje s Kitajskega so imeli vrsto pogovorov s slovenskimi najvišjimi političnimi predstavniki, pri čemer so prišli do izraza predvsem gospodarski interesi obeh strani, sečuanska delegacija pa je obiskala več krajev Slovenije, med njimi tudi novogoriško območje.

Doživetja v Medjugorju

(V Mostarju nad Neretvo sem slišal slavlčaka pet...)

Na izletu-romanju po Dalmaciji, Hercegovini in Bosni smo trije prijatelji Kazimir, Ivan in Viktor po dvodnevem precej utrudljivem potovanju v hladnem večeru ob Neretvi večerjali okusno hercegovo čorbo in počivali. Pri tem pa smo se že pripravljali na naslednji dan, ki smo ga mislili posvetiti celodnevemu obisku že po vsem svetu zelo poznane kraja Medjugorje.

K boljšemu duševnemu razpoloženju nam je pomagal veseli večerni koncert slavčkov spodaj v grmovju ob počasi tekoči reki Neretvi. Bilo je lepo in prijetno in spominjalo nas je na domače kraje. V takem razpoloženju smo prespali noč pri družini, ki nas je sprejela zelo prijazno in gostoljubno.

Drugi dan smo se že navsezgodaj odpravljali v Medjugorje z upanjem, da bomo

tudi mi kot že mnogi drugi tam doživeli kaj izrednega in se duhovno prenovljeni vrnili domov.

V zadnjih petih letih je ves katoliški svet spoznal Medjugorje v Hercegovini. Začelo se je 24. junija 1981, ko so nekateri vaški otroci začeli trditi, da so videli »Gospo«. Od takrat se »videnja« ponavljajo vsak dan pred večerno mašo, ki je sedaj poleti ob 19. uri v župnijski cerkvi. Tudi v sredo 10. junija je bilo tako. Kaj smo trije goriški potniki tam videli in doživeli?

Najprej pisano množico vernikov iz vsega sveta in vseh jezikov. V cerkvi je bila zbrana velika skupina romarjev in zasedla vse cerkvene klopi; pri oltarju je več duhovnikov somaševalo v nemškem jeziku, romarji so krepko in razločno odgovarjali in peli. Rekli smo: nemščina ni za nas.

Ker sva bila dva duhovnika in bi rada tam maševala, se zglasiva v zakristiji, da poizveva, kako je s somaševanjem. Redovnica, ki skrbi za zakristijo, nama pove, da bo ob 10. maša v angleščini, ob 11. uri

pa v italijanščini. Ta bo za naju, ker angleščine ne znava. Prisostvujemo pa tudi maši v angleščini, ker smo tudi mi tam postali nekako bolj pobožni. Tudi pri tej maši je zbranstvo, glasno odgovarjanje in petje. Somašuje deset duhovnikov.

Pri maši v italijanskem jeziku nas je pri oltarju trinajst duhovnikov, v cerkvi pa bolj malo vernikov. Se pozna, da je v Italiji konec šolskega leta in pa vsedržavne volitve. Somaševanje vodi duhovnik, ki skrbi v Švici za tamkajšnje italijanske delavce. Nekoliko politično obarvano pridigo zaključijo s besedami v hrvaščini: Molimo in ljubimo! Molimo, saj v Medjugorju je še vedno molitev na prvem mestu: molitev v cerkvi, zunaj cerkve, v avtobusih, ki prihajajo na ta kraj. Tudi mi smo molili v cerkvi in zunaj nje in tudi v avtu med vožnjo po dolgih cestah našega potovanja.

Ob 12. uri je bila zadnja dopoldanska maša za skupino vernikov, ki so prišli iz daljnega Singapurja; maševali so v angleščini.

tržaške novice

Ipavčev oratorij »Amor vincit« tudi v Trstu in Ljubljani

Uspeh, katerega je bila deležna tridnevna kulturna manifestacija za mir, pričetna 29. maja v Gorici in zaključena 30. maja na Dunaju — Wiener Fest Wochen — potem, ko je imela 30. maja svoj dan v Gradcu, je dirigenta orkestra RTV Ljubljana in izvajalce tako navdušila, da so izrekli svojo pripravljenost za ponovitev oratorija goriškega skladatelja A. Ipavca »Amor vincit«.

Z ozirom na to, da obhajamo Marijino leto, sta Duhovska zveza in Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta z veseljem sprejeli to vest in ob sodelovanju že osnovanega odbora za prvo manifestacijo šla hitro na delo, da bi prišlo do izvedbe tudi v Trstu, dokler so izvajalci, kljub utrujenosti, tehnično še sveži in navdušeni.

Tržaški škof Bellomi, vladni komisar v Trstu in pokrajinski odbornik za kulturo dr. Harej so kljub številnim obveznostim v tem času hitro ukrepali in pobudo podprli. Naglo je vzela pobudo v pretres tudi Turistična ustanova. Svojo občutljivost so pokazali še bančni zavodi.

V akcijo je stopila tudi Ljubljana tako, da sta za konec junija predvideni dve iz-

V Sv. Križu pri Trstu

bo v nedeljo 28. junija

SLOVESNO PRAZNOVANJE FARNIH ZAVETNIKOV

sv. apostolov Petra in Pavla. Ob 10. uri bo slovesna maša, nato pa procesija z Najsvetejšim, ki jo bo vodil g. Marij Gerdol.

vedbi in sicer v Trstu v cerkvi sv. Frančiška v ul. Giulia v nedeljo 28. junija ob 20.30 ter v Ljubljani v stolnici 29. junija, tudi ob 20.30. Preverja se možnost, da bi se predstav udeležil tudi kardinal König, kateremu je tržaški škof naslovil posebno vabilo.

Goriški organizatorji se želijo ob tej priložnosti zahvaliti vsem, ki so manifestacijo spremljali in pri njej sodelovali. Trud je bil lepo poplačan, saj je v Avstriji slovenska pesem donela ne samo ob izvedbah v raznih cerkvah, marveč tudi ob izvedbah na prostem. Pozdravi v treh jezikih in priznanja so prisotnim in nastopajočim brez dvoma vlivali pogum in ponos.

XXII. študijski dnevi v Dragi 4., 5. in 6. septembra

Kot vedno jih organizira DSI (Društvo slovenskih izobražencev) - Trst v parku Finžgarjevega doma na Opčinah.

Petek 4. septembra: ob 17. uri predstavitev predavateljev na letošnji Dragi. Ob 17.30 predavanje »God Bless Slovenia«. Slovenska obzorja v Ameriki danes in jutri, kakor jih vidi visoko kvalificiran pričevalec iz ZDA.

Sobota 5. septembra: ob 16. uri slovesna otvoritev, nato predavanje »S Prečernom pod Južnim križem«, če v resonančno plat skupnega slovenskega duhovnega prostora udari mlada vitalna roka z bregov Srebrne reke.

Nedelja 6. septembra: ob 10.30 predavanje »Krščanstvo in eshaton«. Mednarodno priznan teološki strokovnjak o tem, kam tečejo vode zgodovine po Marxu in po

Kristusu. Ob 16. uri predavanje »Pot v objubljeni deželo«. Slovenski intelektualci, občutljivi za najširše strujenje Duha, o tem, ali smo na začetku utopije ali na njenem koncu, ali je treba naskočiti nove vrednote ali še držijo dosedanje, ob izteku tisočletja...

Po vsakem predavanju diskusija.

Nedeljska služba božja bo ob 9. uri v parku na prostem.

Pojasnila in prijave: DSI, ul. Donizetti 3, Trst, Italija. Od 31. avgusta do 3. septembra med 17. in 19. uro po telefonu 040/768189.

Prispevki za študijske dneve so prostovoljni in jih lahko izročite med »Drago« v pisarni.

Bazovica

Sv. birma. V nedeljo 28. junija ob 17. uri bo v Bazovici nad 45 otrok prejele zakrament potrditve Sv. Duha. Iz bazoviške župnije jih je 25, drugi so od Sv. Ivana v Trstu, iz Ricmanj-Domja in iz Skednja.

Vabimo k številni udeležbi, da skupno prosimo Boga, da bi ta mladina, ki jo hoče Sv. Duh usposobiti za pričevalce evangelija, res sodelovala in ostala zvesta krstnim obljubam.

Birmance in botre prosimo, da se zberejo v Slomškovem domu že ob 16.30, tj. pol ure prej, da se skupno domenimo o podrobnostih pri birni.

Začetek kolonije Slokada v Dragi. V sredo 1. julija začne prva izmena kolonije. Trajala bo 25 dni. Druga izmena se pa začne 27. julija in bo trajala do 20. avgusta. Za prvo izmeno je že vse polno, ker vsi raje gredo že v juliju. Za drugo pa je nekaj manj zanimanja. Če kdo želi, se lahko še vpiše. Telefonira naj na štev. 226117.

Obeta se, da bo letošnja kolonija izredno živahna, ker slavi Slokad 40 let delovanja v prid slovenske mladine. Obiskali bomo kraj, kjer je naša mladina letovala že leta 1947, tj. Zablance pod Sv. Višarjami. Če se bo le dalo, bodo člani kolonije poromali tudi k Višarski Materi božji.

V sredo 1. julija naj starši pripeljejo otroke v Drago ob 16. uri. Tu bo zdravniški pregled. Vsem sodelavcem v koloniji želimo veliko požrtvovalnosti in veliko vneme, da bi naši otroci čim več odnesli s počitnic. Otrokom, ki jih bodo deležni, pa veliko veselja in pridnosti!

Poroka

V nedeljo 21. junija sta se v Nabrežini vzela

ALENKA JAZBEC
in
DAVID KREBELJ

Na novi življenjski poti jima želi Tržaški mešani zbor obilo sreče in božjega blagoslova.

Statistika o Cerkvi v Italiji

Po spremembah v pretekli jeseni ima Cerkev v Italiji 28.618 župnij, ki so od države priznane kot pravne osebe. Povprečno naj bi imela vsaka župnija 1.995 vernikov. V resnici pa ni tako. 9.731 župnij šteje manj kot 500 vernikov, 876 župnij pa ima več kot deset tisoč vernikov. Zmanjšalo se je število škofij, ki pa jih je še vedno veliko. Odpravljenih jih je bilo 97. Od skupnih 325 jih je ostalo 228.

počije in si ogleda kraj, kamor je prišel. Naj gremo na hrib Križevac? Dopoldne smo videli nekatere, ki so res šli gor. Mi se odločimo za ogled kraja in počitek v senci. Bomo šli pa doma počastiti Marijo na našo Sv. goro, kjer se je Marija prikazala slovenski deklici Urški in z njo po slovensko govorila in s tem pokazala, da zna kot naša nebeška Mati z nami govoriti in poslušati tudi po slovensko.

Zdi se, da so se končno tudi civilne oblasti zganile. Ob poti k cerkvi namreč postavljajo več novih objektov, zidanih stojnice, kjer lahko dobiš ne samo spominčke, temveč tudi razne pijače, kavo, tudi kosilo. Tudi za WC je sedaj poskrbljeno, seveda proti plačilu, sicer... V Medjugorje prihaja torej nekaj kulture! V Mostarju smo slišali celo, da misli oblast zgraditi hotel s 300 posteljami za pospeševanje »verskega« turizma. Za denar je vse mogoče. Eno je vidno: okrog cerkve hitijo z urejanjem prostora, razsvetljave in širokih gredic.

(Se nadaljuje)

Ivan in Kazimir

Srečanje škofijskega pastoralnega sveta

Bilo je v petek 19. junija v škofijski palači. Dve reči sta bili predvsem na dnevnem redu:

1. Marijino leto, ko je g. nadškof zopet poudaril važnost romanj v Marijini svetišča kot so Oglej, Barbana, stolnica in tudi druge Marijine cerkve. Predlagano je bilo tudi, da bi se obnovila razna znamenja ob potih, če niso v dostojnem stanju. Obhajali naj bi se po župnijah bolj slovesno Marijini prazniki in godovi. Pa tudi, da bi se v tem Marijinem letu srečali verniki iz obeh mejnih škofij, goriške in koprške, na Sv. Gori. Ali bi ne bilo prav, ko bi naše slovenske župnije romale vsaj posamično k Mariji Pomočnici na Jazbine?

2. Razgovor je nato teklo o pripravi na srečanje dekanijških pastoralnih svetov, ki bo v bivšem gorškem centralnem semenišču v soboto 27. junija od 9. do 13. ure s skupnim kosilom. Kot je bilo določeno na našem dekanijškem svetu, naj se ga udeležijo izbrani naši zastopniki skupno z duhovniki.

Zaključni nastop ene osnovnih šol

Čeprav z zamudo moramo omeniti zaključni nastop osnovne šole v ul. Brolo. Nastop je bil v Katoliškem domu 5. junija in so pri njem sodelovali vsi otroci iz vrtca kakor z osnovne šole.

Zamisel nastopa je bila dokaj originalna: ni šlo za običajne deklamacije in petje, temveč za razgibane telovadne skupine, češ da gre za olimpijske igre, pri katerih nastopajo živali. Zato je bilo veliko telovadbe, muzike, baleta.

Posebej naj omenimo skupino flavt, ki so instrument, ki smo ga letos videli tako v glasbeni šoli kot v programu osnovne šole in pomeni prijetno pestrost pri nastopu otrok. Te ansamble bi radi videli tudi izven šolskih nastopov. Slišali smo pa tudi otroški zbor, ki je v sklopu celotnega programa bil prav dobro vključen in je tudi dobro odpel svoje pesmi.

Nastop je bil, kratko rečeno, pester, živahen, dobro pripravljen. Učiteljstvo zasluži vse priznanje, kot je na koncu dejala tudi didaktična ravnateljica Mirka Brajnik Saksida.

Poslovili smo se od dobre žene

V Gorici je v soboto 13. junija umrla Stanislava ali Slava Bandelj, ki je kar na hitro odšla od nas. Doma je bila iz Vrtojbe, kjer se je rodila leta 1911. Leta 1937 se je poročila z Jožefom (Pepijem) Bandeljem iz Podgore. Poročil ju je dr. Franc Močnik, takrat vrtojbenski župnik. Prav on je tudi pokopal najprej Pepija, sedaj pa še njegovo ženo Slavo. Pogreb je bil pri Sv. Ivanu. V zakonu sta imela tri hčere, od katerih ena sedaj vodi cvetličarno, ki sta jo z možem imela na Travniku v Gorici. Letos bi obhajala 50-letnico poroke, toda namesto na zemlji jo obhajata v večnosti.

Hčerкам naše sožalje.

Krvodajalci iz Sovodenj na obisku v Škofji Loki

Ze leta 1977 je odsek krvodajalcev iz Sovodenj ob svoji ustanovitvi navezal prijateljske stike z občinskim odborom Rdečega križa v Škofji Loki. Ta je za desetletnico tega sodelovanja povabil sovodenske krvodajalce, da pridejo v Škofjo Loko na obisk, kar se je zgodilo v nedeljo 14. junija.

Pred občinskim sedežem je goste s Primorskega pričakala delegacija krajevnega Rdečega križa pod vodstvom predsednice Olge Bandelj, ki je nato spremljala krvodajalce na ogled nove šole v Poljanah nad Škofjo Loko. Je to štirirazredna podružnica osnovne šole Gorenja vas v Poljanski dolini; obiskuje jo 120 učencev, 20 jih je v otroškem vrtcu, 30 pa v otroških jaslih. Prav v tej vasi se je rodil na Visokem pisatelj Ivan Tavčar (1851-1923). Nanj spominja v atriju šole do stropa naslikana velika freska, ki predstavlja najboljša pisateljeva dela, med njimi Visoško kroniko in Cvetje v jeseni. Freska je delo I. Subica.

Po ogledu šole so se sovodenski krvodajalci vrnili v Škofjo Loko in se napotili

v grad nad mestom, kjer je bil na vrtu pod stoletnimi košatimi lipami kulturni spored. Izvajali so ga tamburaški orkester Biserica iz Reteč, desetčlanski ženski zbor Kresnice iz Zirov ter folklorna plesna skupina Tehnik iz Škofje Loke.

Pozdravne besede je izrekla predsednica RK Škofja Loka O. Bandelj, ki je obudila spomine na prva srečanja izpred desetih let, priložnostni govor pa je imela predstavnica krajevne občine Vladka Jan. Branko Černic, predsednik sekcije sovodenskih krvodajalcev, je s svoje strani poudaril, da listina o medsebojnem poštenju ni le podpisan papir, ampak dejstvo, ki kliče po nadaljnjem sodelovanju. V zvezi s tem je povabil škofojeločane na praznik v septembru, ko bo v Sovodnjah proslava desetletnice obstoja krajevne sekcije. V nadaljevanju sta Branko Černic in tajnica sekcije Marinka Batič prejela v priznanje za vsestransko nesebično delo na področju krvodajalstva slike z gorenskimimi motivi.

Sledilo je enolončno kosilo ob pecivu, ki so ga pripravile žene domačinke. Po kosilu so bili razni skeči, vse pa je zabavala poskočna godba. Skoro ob mraku so se sovodenski krvodajalci poslovili od prijaznih gostiteljev in nastopili pot proti domu. - R. D.

Izidi na slovenskih višjih srednjih šolah

Solsko leto 1986/87 se je zaključilo; izidi na slovenskih višjih srednjih šolah so bili naslednji:

Gimnazija-lincej: 4. gimnazija: (17), izdelalo 7, popravlja 9, zavrtnjen 1; 5. gimnazija: (11) izdelalo 7, popravlja 9, zavrtnjen 1; 1. licej: (10) izdelali 3, popravlja 6, zavrtnjen 1; 2. licej: (13) izdelalo 8, popravlja 4, zavrtnjen 1; 3. licej: vsi pripuščeni k maturi.

Učiteljske: 1. razred: (7) izdelali 4, popravlja 3; 2. razred: (12) izdelalo 10, popravlja 2; 3. razred: (13), izdelalo 10, popravlja 3; 4. razred: vsi pripuščeni k maturi.

Zavod Ziga Zois: 1. razred: (25) izdelalo 13, popravlja 7, zavrtnjenih 5; 2. razred: (14) izdelalo 5, popravlja 8, zavrtnjen 1; 3. razred: (18) izdelalo 14, popravlja 4; 4. razred: (14) izdelalo 10, popravlja 4; 5. razred: vsi pripuščeni k maturi.

Zavod Ivan Cankar: 1. razred: (23) izdelalo 11, popravlja 7, zavrtnjenih 5; 2. razred: (18) izdelalo 9, popravlja 6, zavrtnjeni 3; 3. razred/a: (12) izdelalo 11, popravlja 1; razred/b: (17) 16 izdelalo, popravlja 1; 4. razred: (12) izdelalo 10, popravlja 1, zavrtnjen 1; 5. razred: vsi pripuščeni k maturi.

RAZNO

Dom za brezdomce v Vatikanu

Sv. oče je pred nekaj dnevi blagoslovil temeljni kamen za dom, v katerem bodo lahko prenočevali brezdomci, ki so doslej spali med stebriščem pred baziliko sv. Petra ali po bližnjih ulicah. Dom bo zgrajen na vatikanskem ozemlju. Oskrbovale ga bodo redovnice m. Terezije iz Kalkute.

Na vatikanskem ozemlju je sicer malo prostora. Če se je sv. oče kljub temu odločil za gradnjo doma za brezdomce, je s tem pokazal, kako so Cerkvi pri srcu tisti, ki so potrebni pomoči. Gradnja bo potekala hitro in napovedujejo, da bodo že letos za praznik Brezmadežne 8. decembra mogli sprejeti prve goste.

Karitativna dejavnost Cerkve v Italiji

V Italiji je približno 4.000 verskih dobrodelnih ustanov s 350.000 oskrbovanci. V teh ustanovah je stalno zaposlenih 23.000 redovnic in 2.000 duhovnikov.

Italijanska Caritas polagoma zapira tiste dobrodelne ustanove, ki spadajo v področje državne socialne pomoči, npr. sirotišnice. Cerkve pa se bo še vedno zanimala za najbolj pozabljene in zapuščene.

Italijanska Caritas namenja zadnja leta veliko pomoči za potrebe Tretjega sveta in pa ob raznih naravnih katastrofah (potres v Gvatemali, lakota zaradi suše v Afriki).

Ob 25-letnici smrti prof. Mirka Fileja

Pred petindvajsetimi leti, dne 10. junija 1962, nas je zapustil duhovnik, glasbenik in prosvetni delavec prof. Mirko Filej. Imel je šele petdeset let. Vsi, ki smo že takrat in še danes delujemo v naših prosvetnih organizacijah, dobro vemo, kako dragocenega človeka smo z njim izgubili.

Ze med svojim službovanjem na Tržaškem je poživljal in množil pevske zборе. Po prihodu v Gorico v začetku 50. let je tu razgibal kulturno življenje in postal

Iz Beneške Slovenije

»Bog daj volitve trikrat na leto«

Tak naslov ima članek v listu »Dom«, kjer je med drugim rečeno: »Te zadnje tedne so po celi Benečiji skrbeli, da bi začeli ali končali prepotrebna dela, na katera smo čakali leta in leta. Če so v kakšni vasi imeli težave z vodo, so začeli prav gotovo popravljati ali celo graditi nov vodovod. Če so bile ceste pokvarjene, so jih hiteli popravljati in lepo asfaltirati. Zgodilo se je tudi, da so v kakšni vasi čakali na telefon dolgo let, sedaj pa se je kot po čudežu SIP spomnil na tiste kraje in oskrbel nove telefonske povezave.

Druga reč, ki so nam jo prinesle volitve, je bila ta, da smo mogli jesti in piti ter se veseliti brezplačno. Težko bi našli vse »feštine«, ki so jih organizirale razne stranke, da bi prepričale naše ljudi, da bi volili zanje: pijača, jedaja, muzika, ples in vse zastoj.

Preidimo na volivno propagando! Če je bila v Trstu usmerjena proti Slovincem, je bilo v Benečiji narobe. Zdi se mi, da so prvokrat v večje stranke skušale dobiti slovenske glasove. Pri prejšnjih volitvah niso velike stranke nikoli omenile prisotnosti Slovencev v videnski pokrajini — izjema je bila samo komunistična stranka. Tokrat pa sta tudi DC in PSDI obljubili, da bosta skrbeli za našo zaščito. PSI, ki se je v Trstu povezala s protislovensko Listo za Trst, je za poslansko zbornico celo kandidirala špeterskega župana in ga na tiskovni konferenci v Vidmu uradno predstavila kot slovenskega kandidata» (Dom št. 11, 15.6.1987).

★

Kamenčki

Ob nekem pismu

Iz Trsta smo dobili pismo-dopis, v katerem se avtor »pohujšuje« nad oglašom, ki naznanja mašo za pobite domobrance. Piše med drugim: »Če je (KG) objavil takšen spolitiziran oglaš za mrtve domobrance, bo po krščanski doslednosti moral, če bo kdo plačal mašo v ta namen, prav tako objaviti oglaš za padle partizane s prav takšnim geslom: VECNA SLAVA / JUNAKI PARTIZANI.«

K temu »pohujšanju«:

Cerkve moli za vse svoje umrle otroke. Med temi so tudi domobranci in partizani. Če kdo naroči (in ne plača maše, ker maša se ne plača, temveč se naroči, ker ni naprodaj!) mašo za umrle, Cerkve mašuje po njegovem namenu. Če naročnik meni, da so domobranci »junaki«, je to njegovo mnenje, ki ni nujno, da ga vsi z njim delijo.

Zato, če bi kdo naročil mašo za padle junake-partizane in bi želel, da se zanje mašuje, bi Cerkve maševala tudi zanje. Zakaj pa ne? Saj so med njimi tudi naši bratje, očetje, morda sestre, saj so zlasti na Primorskem šli v partizane tudi najbolj in verni fantje in očetje. Pa tudi če niso bili vsi verni, so bili vsi krščeni, zato bodo tudi zanje darovali sv. mašo, če jo bo kdo naročil. In to z veseljem, v upanju, da bodo tudi tisti, ki bodo mašo naročili, prisotni.

Prav to je pokoncilsko, da molimo za vse. Ko se vsako leto zbiramo v cerkvi v Gonarsu, mašujemo za vse padle v zadnji vojni, tudi za partizane. Ko blagoslovljamo grobove za Vse svete, blagoslovimo tudi grobove pokopanih partizanov. Torej ne gre za noben »ekstremizem«, kot meni avtor pisma, temveč za krščansko dolžnost, da Cerkve moli in mašuje za vse, ki to želijo.

Zato naj bi kdo zares tudi naročil mašo za »junake-partizane« in bi prišel zanje v cerkev tudi molit. To pričakujemo v znamenju sprave vsaj med mrtvimi, ne pa da se kdo pohujšuje, če Cerkve daruje sv. mašo za pomorjene domobrance.

To pojasnilo naj velja tudi »Primorskemu dnevniku«, ki se je prav tako obregnil — čudili bi se, če se ne bi — ob omenjeni oglaš.

Ured.

duša vsega dogajanja na glasbenem, društvenem in organizatoričnem področju. Z zborom Slov. kat. prosvetnega društva je nastopal v številnih krajih na Primorskem in na Koroškem. Prav v njegovem času in tudi po njegovi zaslugi so Goričani navezali prve stike s Korošci. Na njegovo pobudo je prišlo do prvega božičnega koncerta v goriški stolnici.

Z božičnimi koncerti smo po njegovi smrti nadaljevali neprekinjeno do naših dni in jih bomo skušali ohraniti, tudi v njegov spomin. Isto velja za Cecilijanko. To pomembno pevsko prireditev si je zamislil prof. Filej in jo prvič izvedel leta 1957.

Leto kasneje je ustanovil glasbeno šolo, ki je vzgojila vrsto sposobnih pevovodij in glasbenih organizatorjev. Nekaj let po njegovi smrti se je začela nanovo oblikovati in se po prvih poskusih iz leta v leto vse bolj razvijala. V zadnjem desetletju se je uveljavila kot uspešna ustanova s tečajji za raznovrstna glasbila in z več središči, v mestu in na podeželju. V zadnjih dveh letih se ji je pridružila še orglarska šola.

Na Filejevo pobudo je nastala v Gorici Zveza slov. kat. prosvete, ki svoje delovanje čedalje bolj krepi, širi in tudi vsebinsko bogati. Prof. Filej je bil soustanovitelj in prvi predsednik športnega društva »Olympia«.

Se bi lahko naštevati in še bi ugotavljali, kako bogato kulturno dediščino nam je zapustil. Z njo pa nam je vsem naložil tudi veliko odgovornost. Sad njegovega dela, ki je bilo vseskozi izraz globoke vernosti in izredno trdne narodne zavesti, še danes živi med nami in nas spodbuja.

Vsa leta je M. Filej poučeval na gorških srednjih šolah, vzgajal mlade pevce in jih navduševal za glasbo.

Od leta 1954 je oskrboval cerkev sv. Ivana, ki je bila že tedaj središče za slovenske vernike v gorškem mestu. Veliko si je prizadeval za dela v notranjosti cerkve (razsvetljava, klopi ipd.). Vpeljal je slovesno polnočnico in skrbel za lepo petje. Prav v tej cerkvi je 23. maja 1962 daroval srebrno mašo, ki je bila tudi njegova zadnja javna mašna daritev. Nepozabni profesor, ki je v mrzličnem in nesebičnem delu razdal vse svoje moči ter si nakopal težko bolezen, je kmalu zatem umrl.

Druženje cerkvenih zborov je 10. t. m. položilo na njegov grob slovenski šopek, nekaj dni kasneje pa so pevci moškega zbora, ki se po njem imenuje, poskrbeli za spominsko mašo pri Sv. Ivanu in med mašo tudi sami peli. Zbor »M. Filej« je s koncertom ob letošnji 20. obletnici svojega delovanja počastil spomin Mirka Fileja in Lojzeta Bratuža. Tudi Zveza slov. kat. prosvete namerava posvetiti letošnjo Cecilijanko obema glasbenikom ob 25-letnici oziroma 50-letnici njune smrti.

Goriško prosvetno društvo (SKPD) se je leta 1963 poimenovalo po M. Fileju. V atriju Katoliškega doma pa je od 1967 Filejev doprtni kip, ki ga je izdelal Franc Gorše.

I. b.

OBVESTILA

Biserna maša ob 60. obletnici mašniškega posvečenja g. Mirka Zorna bo v nedeljo 12. julija ob 12. uri v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

Ravnateljstvo nižje srednje šole Ivan Trinko v Gorici sporoča, da zapade 7. julija rok za vpis v eksperimentalni tečaj srednje šole za delavce s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1987/88. Ravnateljstvo obenem opozarja učence oz. dijakke, ki so se vpisali v katerokoli šolo, da potrdijo svoj vpis do 7. julija letos.

Dolina. V nedeljo 28. junija bo procesija z Najsvetejšim ob 9. uri jutraj ob Krogel do Doline. Vabljeni so vsi častilci sv. R. Telesa, posebno še iz Doline in Boljunca ter z Brega.

Goriško-tržaško romanje na Barbano bo letos v ponedeljek 14. septembra. Dušni pastirji naj obvestijo svoje vernike in do časa poskrbijo za avtobuse.

Za cerkev v Bazovici: Robert Rose 50.000; Pepka v spomin moža Antona Marca 50.000; Pattavina, Padriče 50.000; Marija Pečar 5.000; ob krstu Denise Bellini iz Gro-pade 25.000 lir.

Za obnovo župnijske dvorane v Bazovici: Milka Križmančič 50.000; N. N. 40.000; Lovrenčević 20.000 lir.

Za misijone: Marija Malnig 50.000; žena Viktorija z družino v spomin Andreja Maverja ob prvi obletnici smrti 50.000; Lojzka Sosič-Čevdek 25.000 lir.

Spored od 28. junija do 3. julija 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.10 Mladinski oder: »Potovanje v Tadžetakov«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Nediški zvon. 14.10 Športni in glasbeni popoldan z Ivanom Peterlinom in gostom; sledijo telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci. 17.30 Sportne novice.

Ponedeljek: 8.10 Osebnost. 9.00 Otroški kotiček: Okno v živalski svet. 10.10 Koncert RAI iz Milana. 12.00 Zapiski s poti. 13.20 Zbor »G. Peresson« iz Piano d'Arta. 14.10 Srečanje z novo pesmico. 16.00 Poezija slovenskega zahoda. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Povejmo v živo! 10.10 Koncert v baziliki sv. Silvestra v Trstu. 12.00 Preharna in zdravje. 15.00 Mladi mladim. 16.00 V znamenju Rdečega križa. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 F. Prešeren: »Krst pri Savici«.

Sreda: 8.10 V obzoru gora. 10.10 Koncert v občinskem gledališču v Trzinu. 12.00 Opoldanska rubrika. 13.20 Tržaški oktet v Kult. domu v Trstu. 16.00 S poti po Afriki. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Obrazi in utrinki iz slov. proze.

Četrtek: 8.10 Osebnost. 9.00 J. Vandro: »Kekčeve zgodbe«. 10.10 Koncert v Kult. domu v Trstu. 12.00 Na obisku. 16.00 Poezija slov. zahoda. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Zgodbe Lipeta Kosca.

Petek: 8.10 Ne prezirimo! 10.10 Koncert v gorškem Avditoriju. 12.00 Od Mont Blanca do prostega plezanja. 13.20 Ženski zbor univerze iz Peca na Madžarskem. 14.10 Naš jezik. 15.00 Iz filmskega sveta. 16.00 Razmišljanja ob slov. ljudskih pravljicah. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. 12.00 Oddaja iz Kanalske doline. 14.10 Otroški kotiček: Naš lepi okrogli svet. 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klasični album. 18.00 M. Uršič: »Franc in njegovi«.

DAROVI

Za Katoliški glas: Remigij Ciglič 18.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Nerina, Ida in Renata Bandelj 50.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: Kati in Lojze Burjes, Cleveland (ZDA) 150 Usa dol.; J. C. 50.000 lir.

Imenostvetja na grob Slave Bandelj: družina Calligaris iz Podgore za cerkev sv. Ivana v Gorici 100.000 lir.

Za popravilo cerkve v Sovodnjah: Sonja Vižintin 75.000; razni 350.000 lir.

Za novi tlak v cerkvi sv. Mihaela na Vrh: N. N., Vrh 100.000; Evzebija Korošec, Vrh (58) 100.000; J. A., Gabrje 50.000 lir.

Za popravilo ceste na Sv. goro: družina Vera Pahor, Jamlje 8.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: Ana Jurca-Sosič, Opčine 25.000 lir.

V spomin na 4. obletnico smrti dragega moža in očeta Ivana Vatta darujejo žena Ema, hčerki Rožica in Rosana za svetoivanski Marijin dom, za cerkveni zbor, za Vincencijevo konferenco po 100.000, skupaj 300.000 lir.

V spomin na brate Vatovec daruje Justina za svetoivanski Marijin dom 10.000 in za staro cerkvico pri Sv. Ivanu v Trstu 100.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: M. S. (za popravila) 100.000; Lojzka Sosič-Čevdek 25.000 lir.

Za cerkveni zbor v Rojanu: Marija Batagelj z družino ob smrti očeta Ferdinanda Cesar 200.000 lir.

Za obnovev cerkve na Opčinah: druž. Ivašič-Skerlavaj v spomin na mamo Ernesto 50.000; mama Lojzka z družino ob 90-letnici življenja 50.000; N. N. 50.000; Klementina Sancin-Polh 10.000; nečaka Perco v spomin na strica Rafaela 50.000; razni 23.000 lir.

Za CPZ sv. Jerneja - Opčine: mama Lojzka ob 90-letnici življenja 50.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Ferlugh: Ljudmila Mahnič-Cavichcholi 5.000 lir.

Za duhovniške poklice: J. K. 760.000 lir. Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine in širini enega stolpca: trgovski oglasi in smrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

SKPD »F. B. Sedej« in ansambel »L. Hlede« iz Števerjana prirejata v soboto 4. zvečer in v nedeljo 5. julija popoldne

17. FESTIVAL NARODNO ZABAVNE GLASBE 1987

Nastopilo bo 32 ansamblov iz Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine.